

Totální náhrady kloubů - TEP

MUDr. Robert Vyskočil
Ortopedická klinika Fn Brno
Přednosta: Prof. MUDr. Martin Repko PhD.

- Resekce deformovaných kloubních povrchů artikulujících kostí – chrupavky a subchondrální kosti a náhrada metalovými implantáty
- Navrácení pacientů do plnohodnotného, bezbolestného života, aktivní činnosti, zlepšení mobility
- **Kyčel, koleno**, rameno, malé klouby ruky/nohy, hlezno, loket, zápěstí

MUNI
MED

Indikace

Osteoartróza - primární / sekundární

Revmatologická onemocnění - RA, autoimunitní artritidy /psoriáza,../

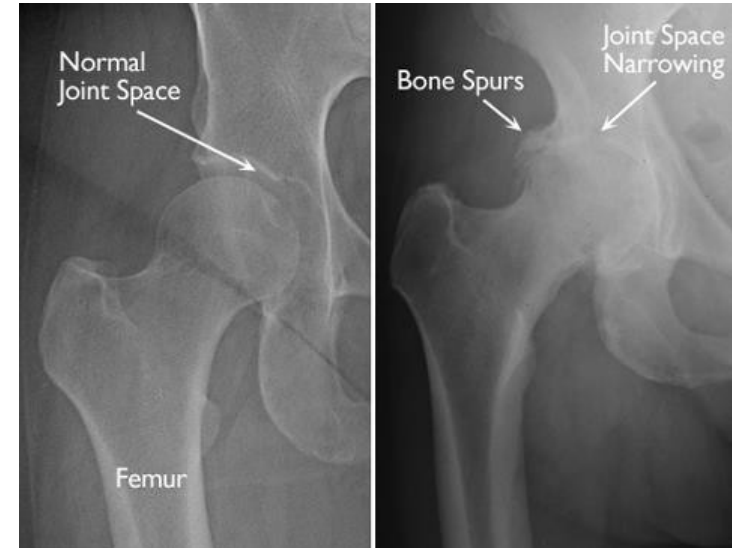
Atropatie - neuroartropatie, DM, hemofilické, krystalové

Potraumatická destrukce kloubní

- **1. TEP coxae**

- Coxarthrosis**

Degenerace a destrukce kloubní chrupavky

- Fractura colli femoris**

Subcapitální zlomenina, bez možnosti OS

implantace CKP / TEP

Totální endoprotéza TEP

X

Cervikokapitální protéza CKP

Coxarthrosis

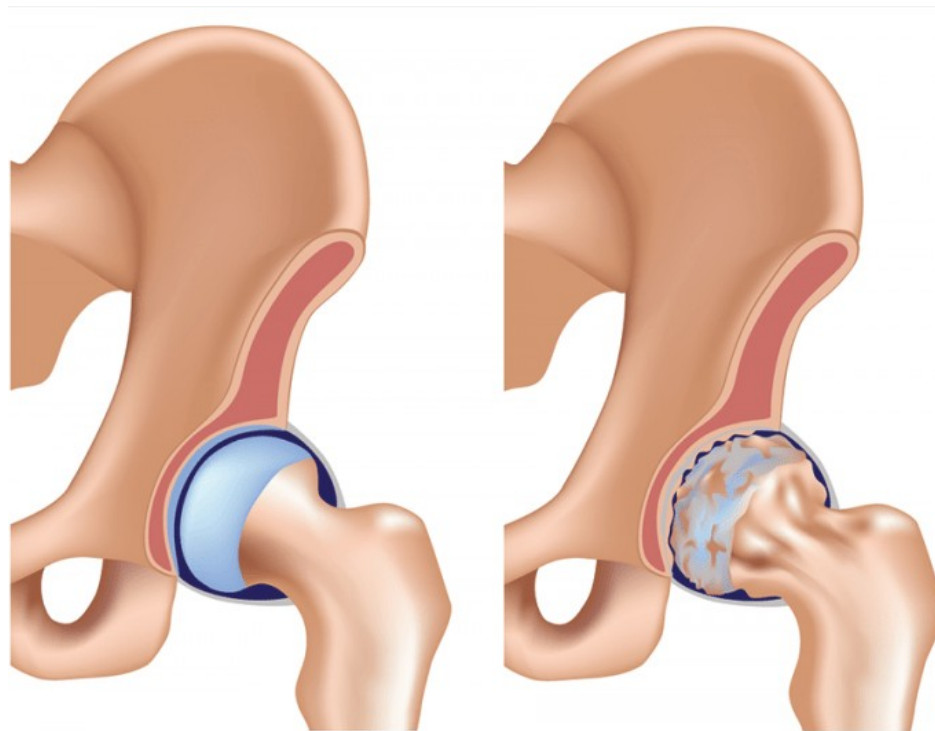
- **Primární** – genetická predispozice, degenerace kloubní chrupavky a periartikulárních tkání
- **Sekundární** – prodělaná patologie kyčelního kloubu / trauma, VDK, m. Perthes, CVA,../

□ Snížení kloubní šterbiny

□ Subchondrální sklerotizace

□ Tvorba osteofytů

□ Změny měkkých tkání

Healthy hip joint

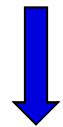
Osteoarthritis

Progrese bolesti, oblast VT / třísla

Pozátěžová → klidová

Kontraktury měkkých tkání

snížení ROM

Ranní ztuhlost

Noční bolestivost

snížení kvality života

Epidemiologie

- Více u žen
- Primární : Sekundární
45% : 55%
- Kavkazské, evropské etnikum
- > 65 let více než u 50% populace
- > 75 let více než 80% populace

Rizikové faktory

- Věk
- Pohlaví – ženy
- Genetická predispozice
- Obesita
- Trauma kyčle
- Etnické, geografické vlivy

RTG klasifikace

Kellgren – Lawrence 1957

Table 1

Kellgren-Lawrence Grading System for Osteoarthritis

Grade	Radiologic Findings
I	Doubtful narrowing of joint space and possible osteophytic lipping
II	Definite osteophytes and possible narrowing of joint space
III	Moderate multiple osteophytes, definite narrowing of joints space, some sclerosis, and possible deformity of bone contour
IV	Large osteophytes, marked narrowing of joint space, severe sclerosis, and definite deformity of bone contour

RTG klasifikace podle Kellgren- Lawrence

- 0 - žádné známky artrózy
- 1 - malé okrajové osteofyty, zúžení kloubní štěrbiny je minimální.
- 2 - mírné zúžení kloubní štěrbiny, lehké nerovnosti, osteofyty.
- 3 - výrazné difusní snížení kloubní štěrbiny, velké osteofyty, cysty, subchondrální sklerosa, výrazné nerovnosti.
- 4 - významná inkongruence, zánik kloubní štěrbiny, osteofyty, cysty, subchondrální skleróza, ložiska nekróz, změna tvaru kloubních konců, desaxace.

Coxarthrosis – terapie

1. **Nefarmakologická** - redukce hmotnosti, RHB, fyzioterapie
plavání, rotoped,..

2. **Farmakologická** -

Analgetika / Paracetamol /

NSAiDs / COX inhibitory /

SYSADOA – chondroprotektiva, viskosuplementace

/glukosaminoglykany, chondroitin-sulfát, kys. Hyaluronová/

3. **Chirurgická**

Subjektivní obtíže + RTG nález

Konzervativní terapie vyčerpána

→ implantace TEP

Cementovaná/ necementovaná / hybridní

V ČR více než 10.000 / rok

Ve FN Brno 400 / rok

1. Cementovaná TEP

□ UHMWPE - Polyethylenová jamka

/sir. John Charnley, 1962 /

□ leštěný dřík / Co-Cr-Mo, Ni, Ti,.../

7.5, 10, 12.5, 15, 17.5

□ fixace kostním cementem

/ PMMK, Haboush 1953 /

□ kovová hlavička

MUNI
MED

2. Necementovaná TEP

□ Metalová kotvící část + polyethylenový / keramický / insert

□ Neleštěný „drsny“ dřík, nástřik hydroxyapatitem →

„Press-fit“ technika - vazebná osteointegrace kovu do kosti

6, 7.5, 10, 12.5, 15, 17.5

□ Kovová/ keramická hlavička

CUP

Metal or polyethylene
Cementless or cemented

LINER

Ceramic or polyethylene

HEAD

Ceramic or metal

FEMORAL STEM

Metal - *Cementless or cemented*

3. Hybridní TEP

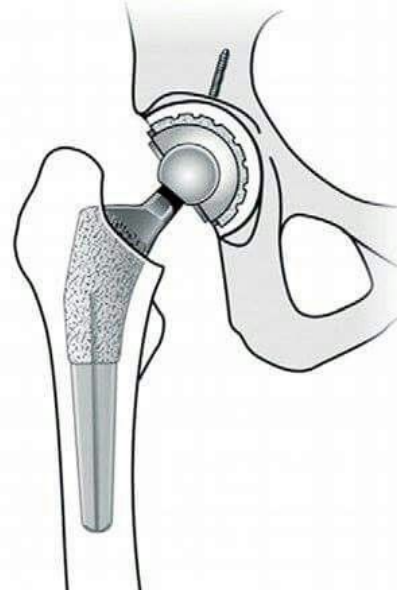
□ Necementovaná jamka

+ insert – polyethylen / keramika

□ Cementovaný dřík

□ Keramická / metalová hlavička

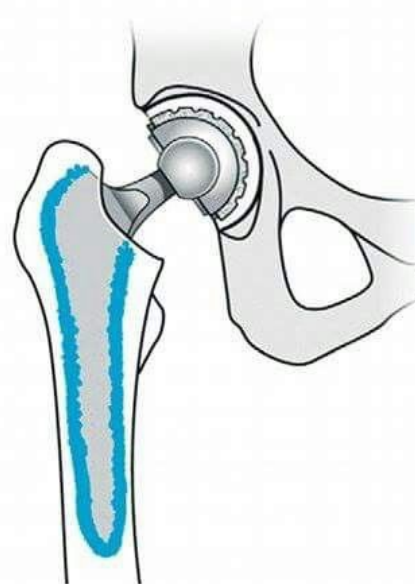
A Cementless

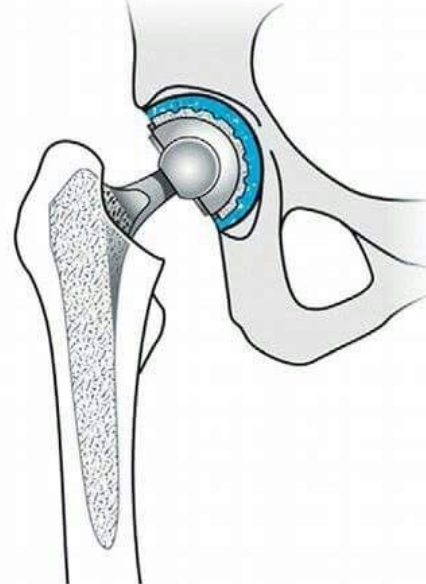
B Cemented

C Hybrid

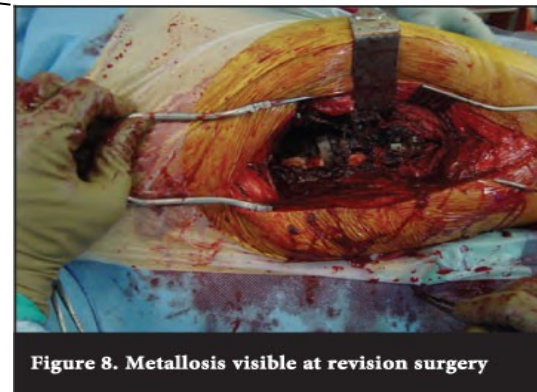

D Reverse hybrid

Artikulační povrchy – Tribologie : tření, opotřebení, otěr

1. polyethylenový insert – kovová hlavička
2. polyethylenový insert – keramická hlavička
3. keramický insert – keramická hlavička
4. ~~kovový insert – kovová hlavička~~ -
otěr metalových částí - metalóza

Operační přístupy

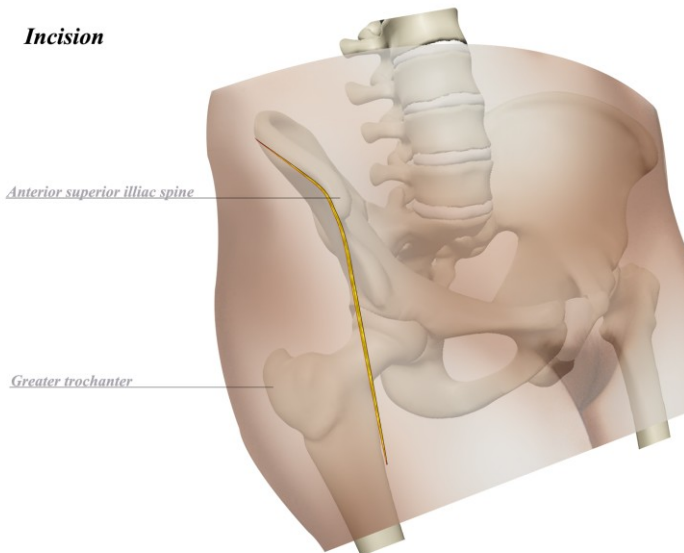
přední, anterolaterální, laterální, zadní

www.orthobullets.com

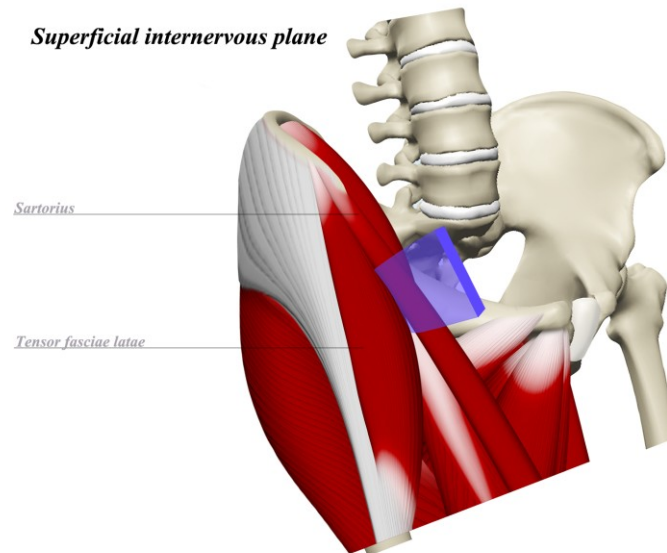
1. Přední – Anterior approach – Smith Petersen

Septum : M. tensor fasciae latae - M. Sartorius

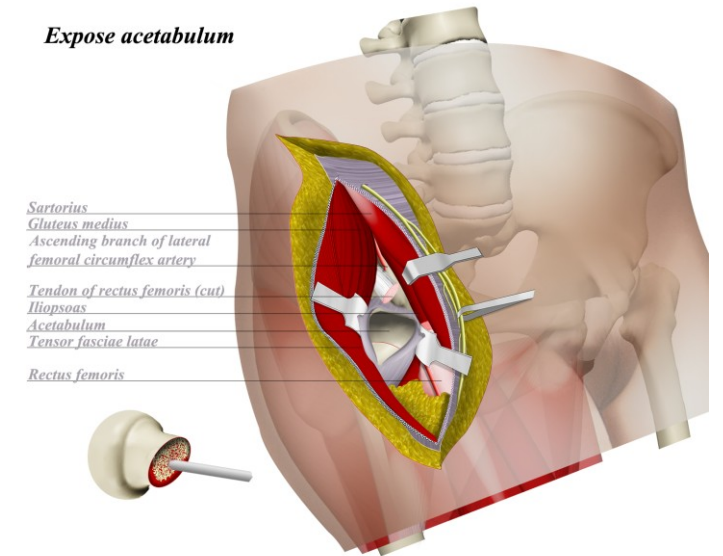
Incision

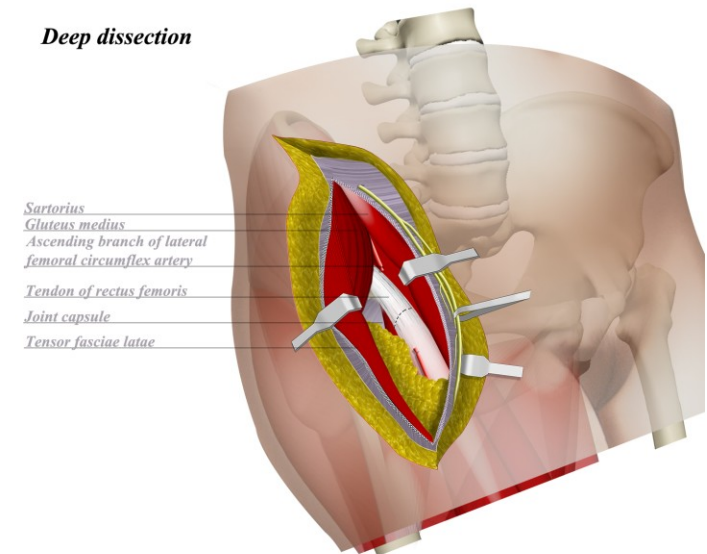
Superficial internervous plane

Expose acetabulum

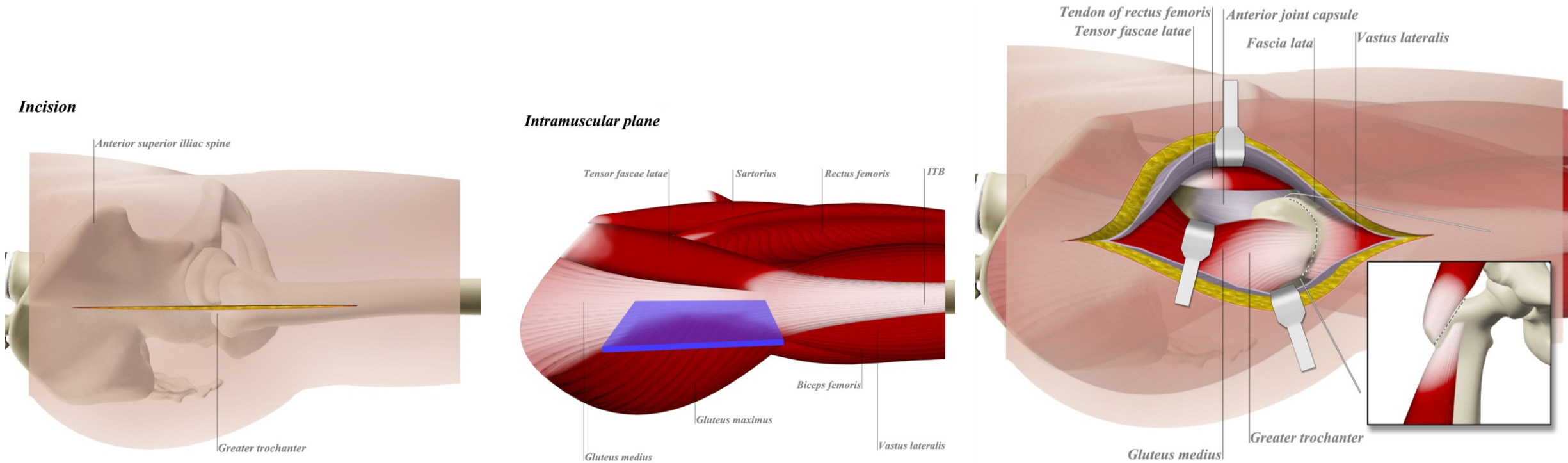
Deep dissection

□ 2. Anterolaterální – Watson – Jones

supinační poloha

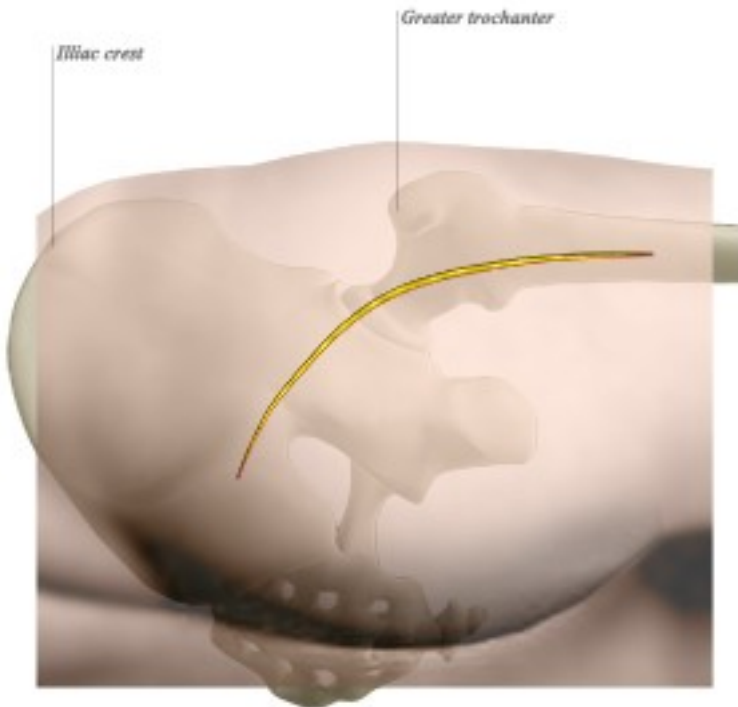
Septum : M. Gluteus med et min – M. vastus lateralis

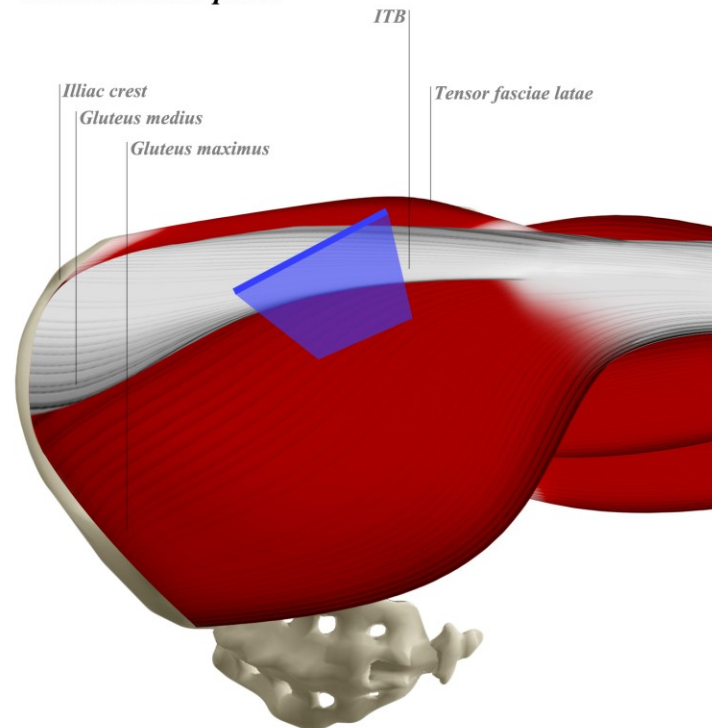
□ 3. Zadní – Posterior approach – Southern, Moore / UK, USA /

- Poloha na boku
- Přes M. Gluteus Maximus
- CAVE – n. Ischiadicus

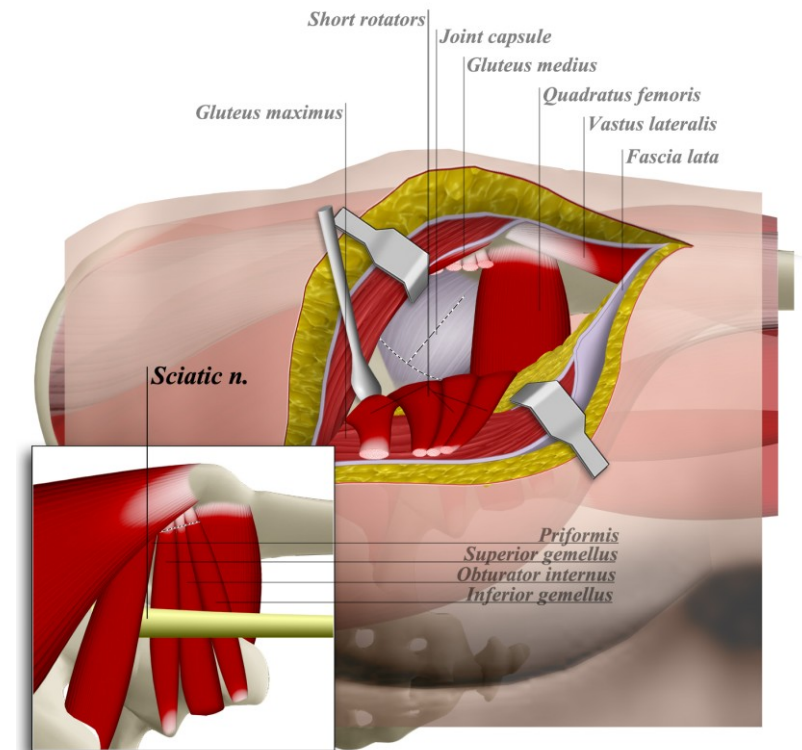
Incision

Intramuscular plane

Incise joint capsule

- 1. operační přístup
- 2. frézování a implantace jamky /cement, necement/
- 3. příprava femorální dutiny na dřík
/cement, necement/
- 4. krček + hlavička /M,L,XL,XXL/
- 5. zkouška **stability**, délky dkk, volnost pohybu
- 6. definitivní implantace
- 7. pooperační RHB, 3 měsíce odlehčování, PB → FB, od 3. měsíce FWB

Komplikace

1. bolest - patologie LS páteře

- aseptické uvolnění

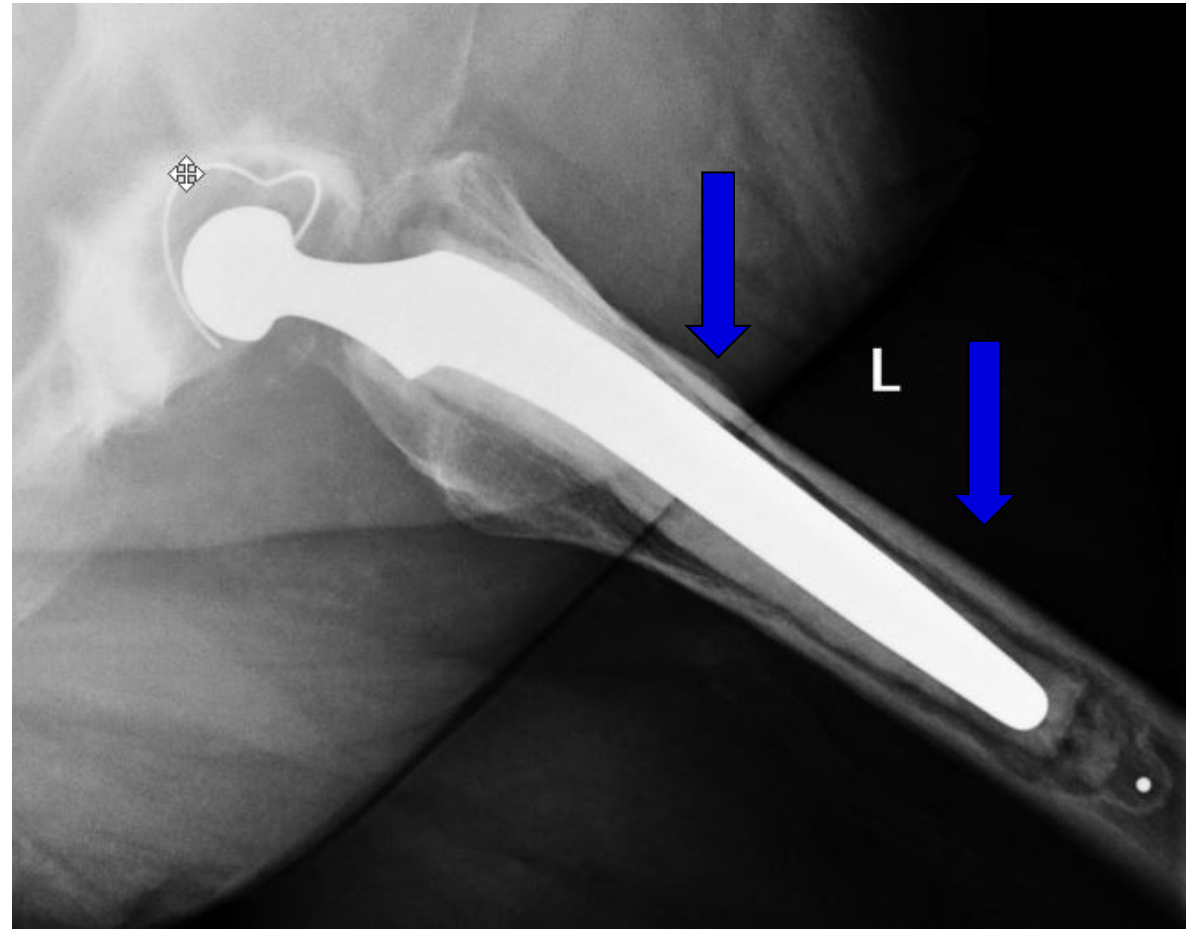
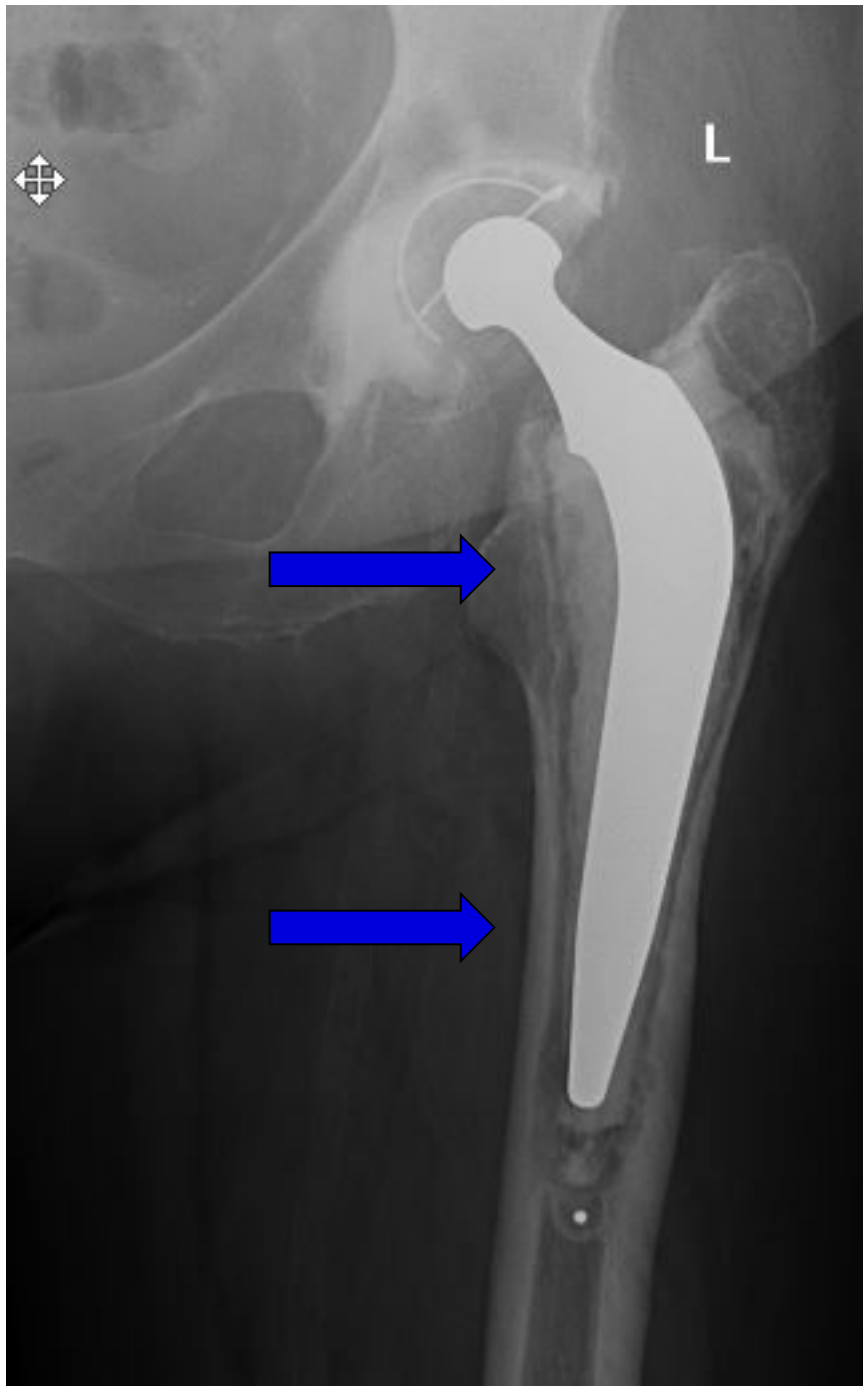
- infekce

- **periprotetické zlomeniny /nárůst incidence/**

2. aseptické uvolnění

- mechanické opotřebení, osteolýza ztráta fixace

- nutnost operační revize / výměna TEP, cca 60/rok

Komplikace

3. Infekce

Peroperační – postoperační (hematogenní cestou z infekčních fokusů)

/ GIT, plíce, uroinfekt, kožní infekce, ulcerace, .. /

Přísná asepse na OS + přeléčení infekčních fokusů !!!

Th - ATB iv dlouhodobě / min 3 měsíce /

Operační revize – dvojdobobá replantace

Extrakce a vložení spaceru – ATB i.v. – reimplantace TEP

Komplikace

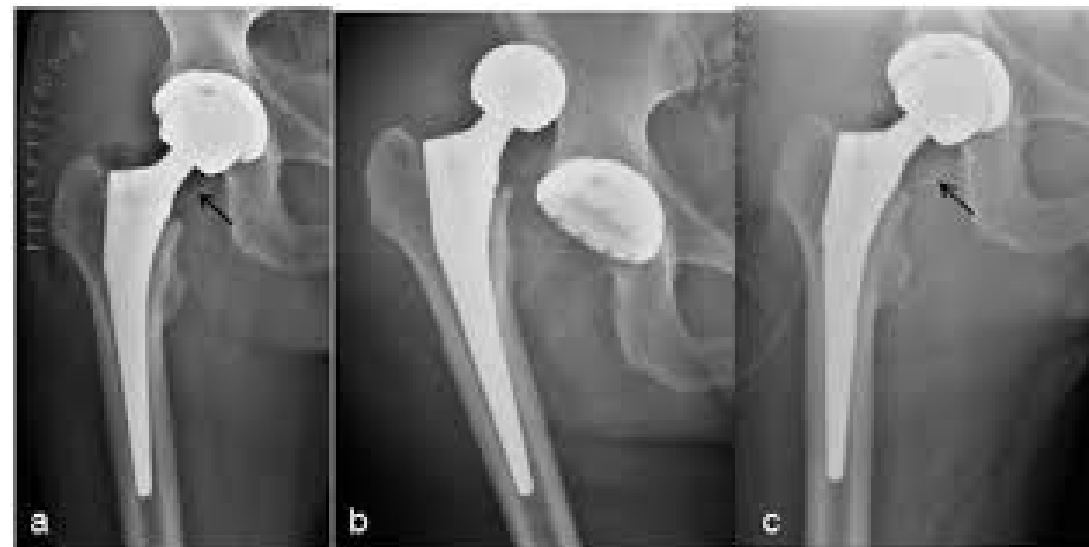
4. Luxace TEP 1-5%, reoperace až 20%...

-Per-operační chyba – malpozice komponent, impingement – osteofyty, měkké tkáně

-Nedodržení pooperačního režimu

Th - repozice (bez/s CA), nasazení kyčelní ortézy na 6 týdnů

při opakovaných luxacích (3 a více) nutná reoperace

Komplikace

5. Periprotetické zlomeniny, zlomeniny v úrovni TEP

- Peroperační zlomeniny

3,5 % u necementovaných TEP / **0,4 %** u cementovaných TEP

- Postoperační zlomeniny

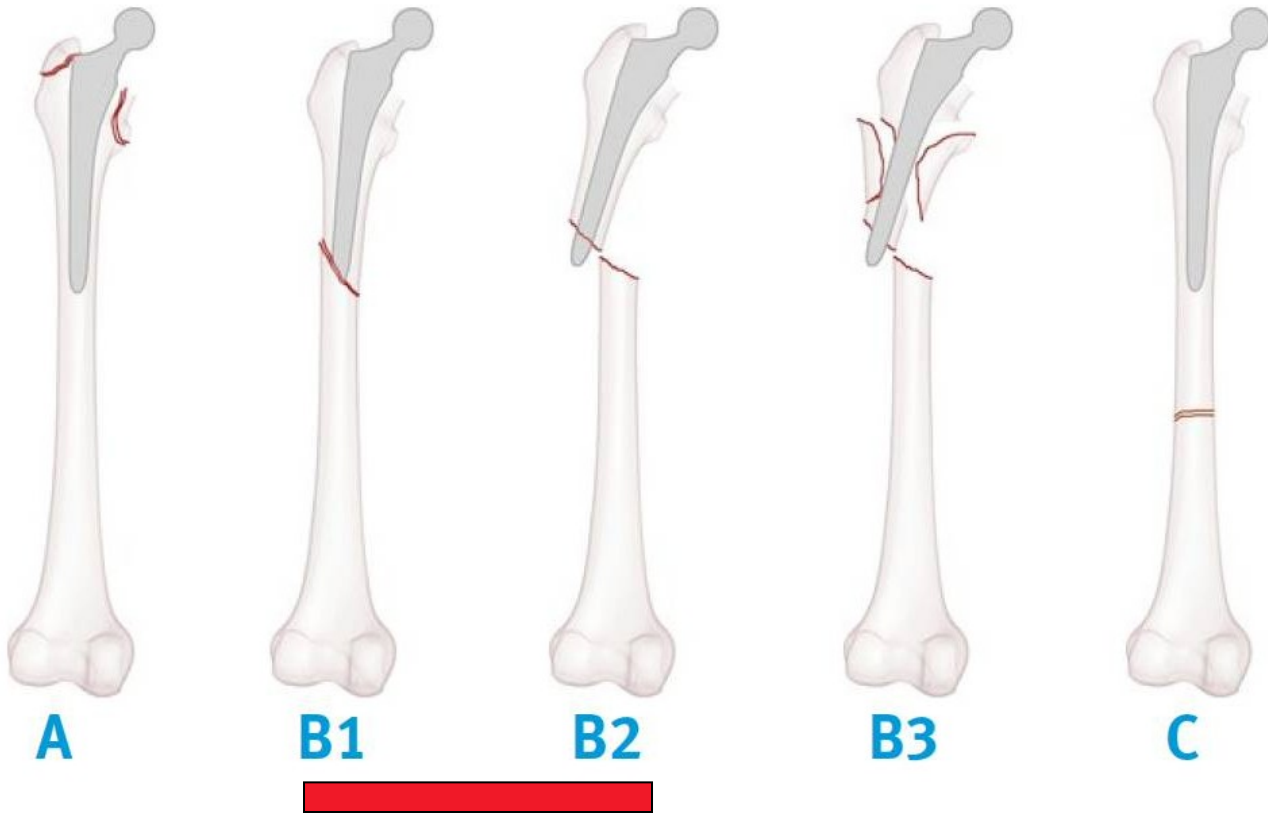
0,1 – 4 % rostoucí incidence

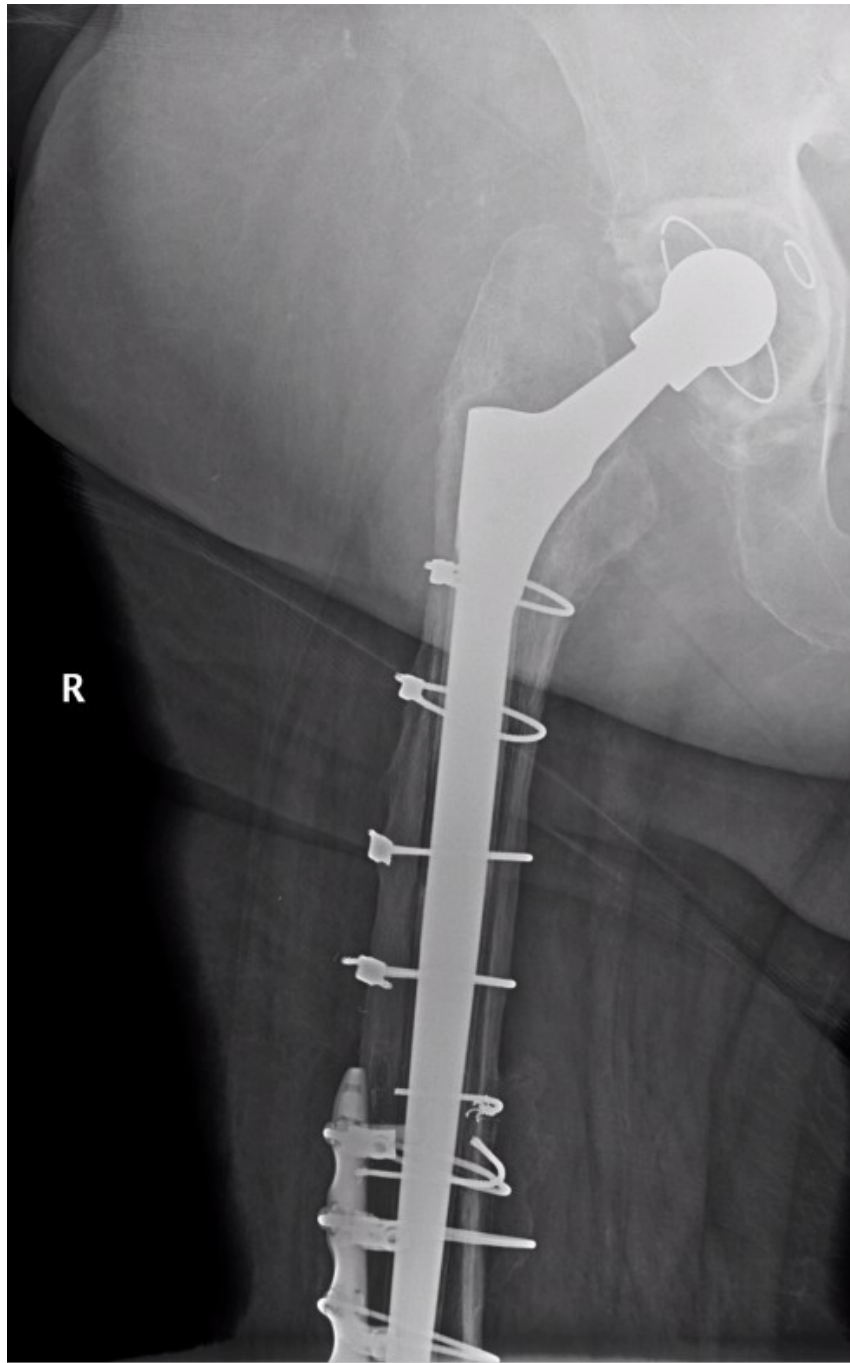
- nejčastěji v úrovni dříku TEP

3. nejčastější důvod k **revizní operaci**

Periprotetické zlomeniny, zlomeniny v úrovni TEP

Vancouver klasifikace

MUNI
MED

Femur
Plate System

Surgical Technique

Komplikace

6. Nestejná délka DKK

důraz na stabilitu protézy – 18-32% prolongace končetiny

th - vložky do bot, individuální ortopedická obuv, druhostranná TEP..

7. Neurovaskulární poranění

a. femoralis – CAVE per-operační poranění

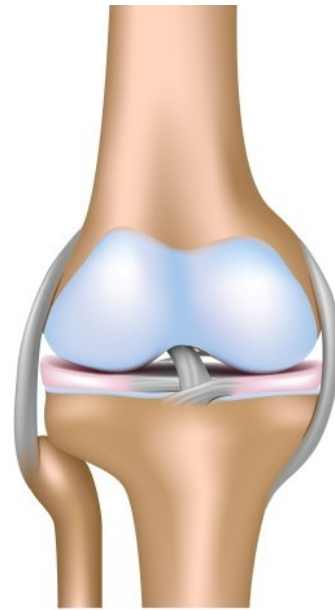
n. ischiadicus, n. femoralis – **peroperační poranění x hematom/přetažení**

th - Antiedematózní terapie, verifikace : EMG, UZ, MRI

spontánní reparace do 6 týdnů x operační revize

2. TEP genus

- **Gonarthrosis**
- revmatoidní aritida, artopatie
- posttraumatické stavy

Healthy knee joint

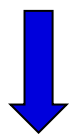
Osteoarthritis

□ **Degenerace kloubní chrupavky**

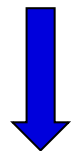
□ **Subchondrální sklerotizace**

□ **Tvorba osteofytů, Synovialitis, měkké tkáně**

□ **Zúžení až vymizení kloubní štěrbiny**

□ **Desaxace osy** **progrese přetížení**

□ **Bolesti, ztuhlost, omezení hybnosti**

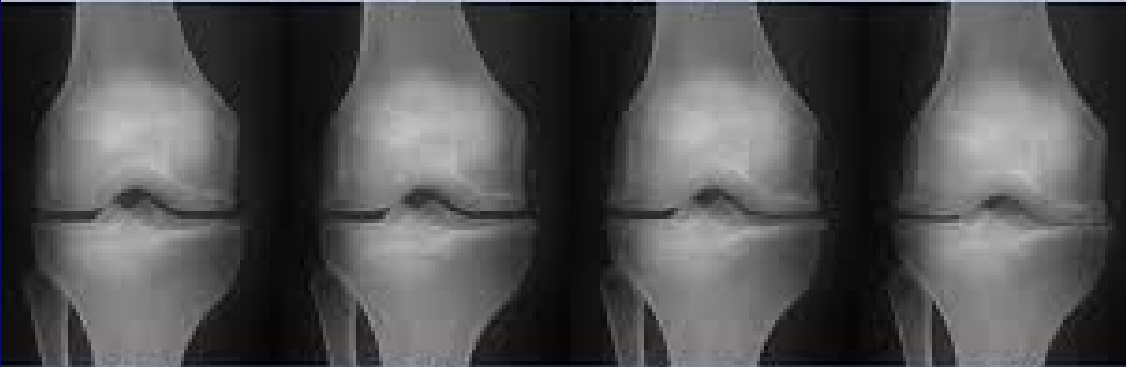

Klasifikace: Kellgren – Lawrence, ICRS, Outerbridge

RTG klasifikace podle Kellgren- Lawrence

- 0 - žádné známky artrózy
- 1 - malé okrajové osteofyty, zúžení kloubní štěrbiny je minimální.
- 2 - mírné zúžení kloubní štěrbiny, lehké nerovnosti, osteofyty.
- 3 - výrazné difusní snížení kloubní štěrbiny, velké osteofyty, cysty, subchondrální sklerosa, výrazné nerovnosti.
- 4 - významná inkongruence, zánik kloubní štěrbiny, osteofyty, cysty, subchondrální skleróza, ložiska nekróz, změna tvaru kloubních konců, desaxace.

Kellgren-Lawrence (KL) grading scale

	Grade 1	Grade 2	Grade 3	Grade 4	
CLASSIFICATION	Normal	Doubtful	Mild	Moderate	Severe
DESCRIPTION	No features of OA	Minute osteophyte; doubtful significance	Definite osteophyte; normal joint space	Moderate joint space reduction	Joint space greatly reduced; subchondral sclerosis

Typy a modifikace:

□ **CR** – Cruciate retaining, ponechání LCP

□ **PS** – Posterior stabilized

/LCP defektní x resekce/

□ **Revizní TEP** - CCK Condylar Constrained knee

- RH Rotating hinge knee

/ resekce tumoru, defektní postranní vazy /

CR

PS

CCK

RH

Typy fixací

- **Cement** – nadále zlatý standard, delší doba přežití TEP
- **Necement** – větší procento revizí, kratší doba přežití TEP, technicky složitější revizní operace
- **Hybrid** – femorální komponenta necementována, tibiální s cementem, nejisté výsledky

Operační přístupy

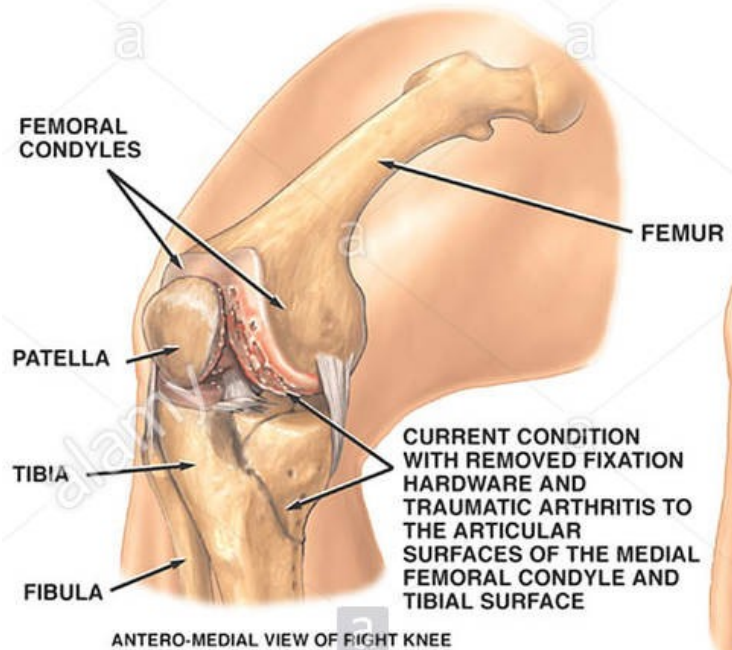
Mediální parapatelární

Midvastus

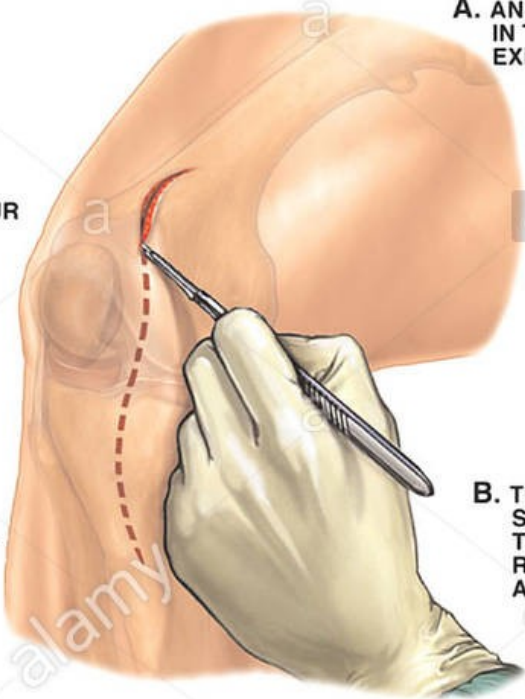
Subvastus

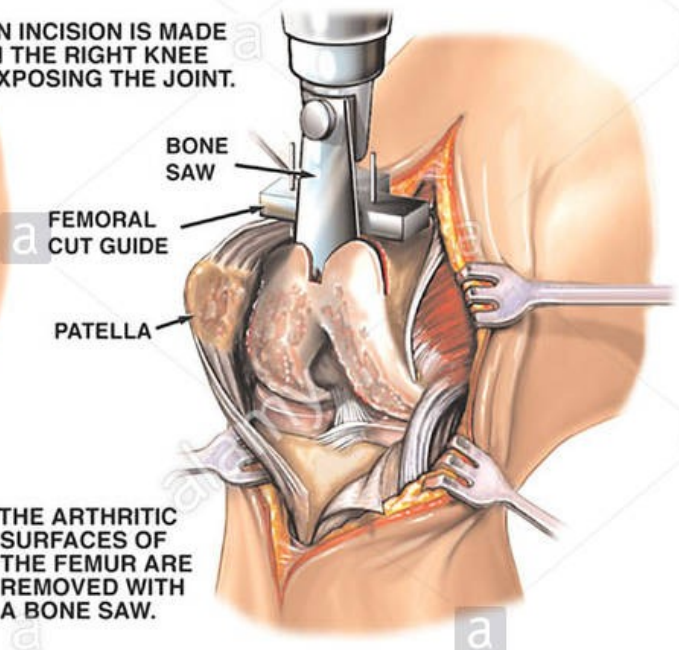
1. Operační přístup
2. Resekce menisků, Hoffova tělesa, synovectomie, release kontraktur
3. IM cílení femuru, distální resekce femuru
4. EM cílení tibie, resekce tibiálního plató
5. Velikost femuru a resekce dle šablon
6. Vyvážení měkkých tkání
7. Zkouška s insertem, plný ROM, flekční / extenční gap
8. Zacementování komponent, opracování PF
9. RHB, rozcvičení pohybu, PWB 3 měsíce, po té FWB
10. Prevence TEN 5 týdnů od operace

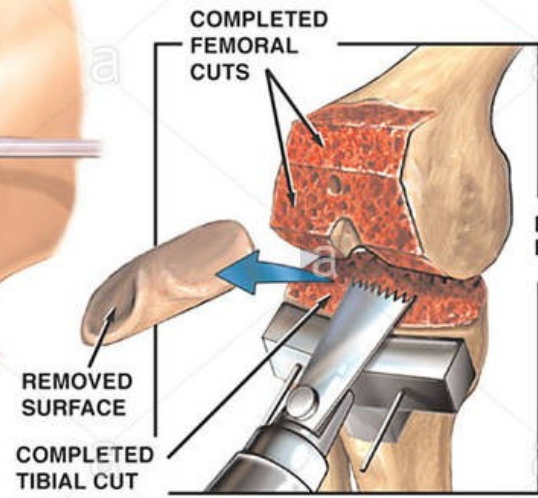
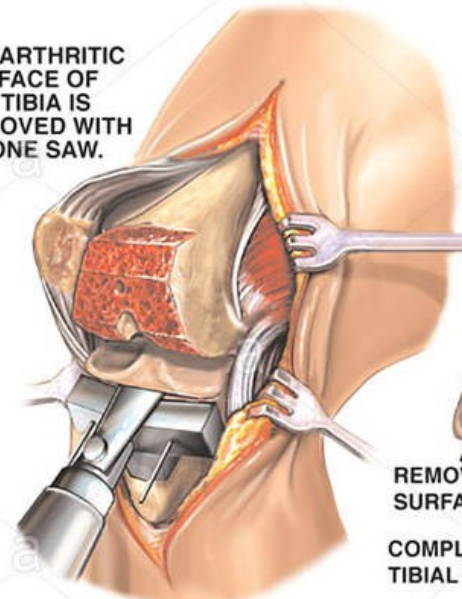
A. AN INCISION IS MADE IN THE RIGHT KNEE EXPOSING THE JOINT.

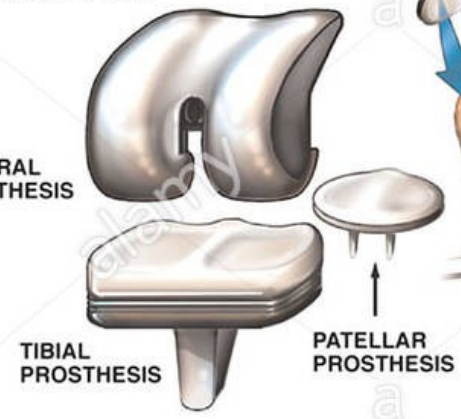
B. THE ARTHRITIC SURFACES OF THE FEMUR ARE REMOVED WITH A BONE SAW.

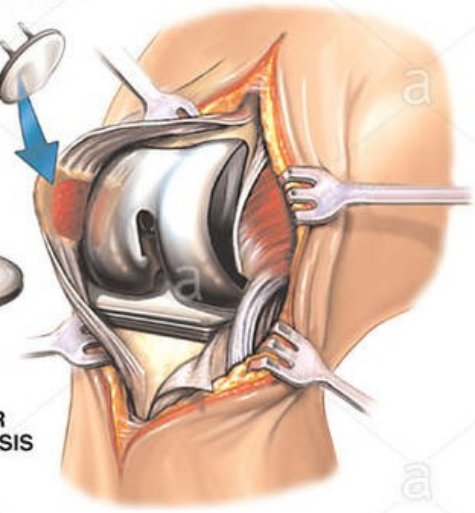
C. THE ARTHRITIC SURFACE OF THE TIBIA IS REMOVED WITH A BONE SAW.

D. THE FEMORAL AND TIBIAL PROSTHESES ARE PUT INTO PLACE.

E. A BUTTON IS PLACED OVER THE BACK OF THE PATELLA AND THE WOUND IS CLOSED.

Komplikace

1. Operační chyba – malrotace komponent, „nevyvážení“ kolene
2. Bolest – až 10% bez jasné příčiny, přetížení PF
3. Per/pooperační infekce → dvojdobá replantace / ↑ R komplikací/
4. Aseptické uvolnění → Replantace TEP
5. Periprotetické zlomeniny → rostoucí incidence,
th. OS – dlaha, lanka x replantace TEP
6. Neurovaskulární poranění – a. poplitea, n. peroneus

• 3. TEP omi

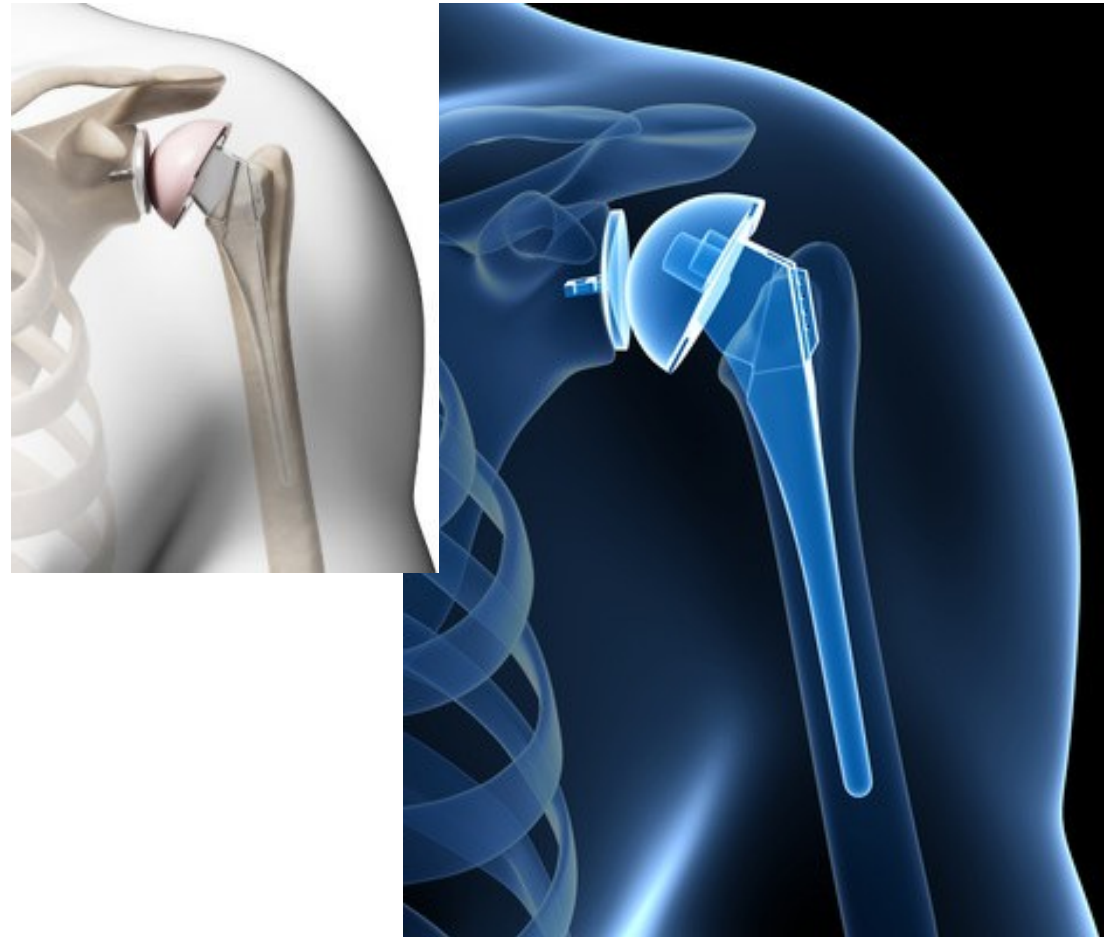
□ 1893 – J.E. Péan

□ **Fr. Prox. Humeri /communitiva/**

bez indikace k OS a konzervativní léčbě

□ **Omarthrosis, RA, artropatie**

bolesti, omezení hybnosti, ztráta soběstačnosti

Typy implantátů

□ 1. Povrchové náhrady – Resurfacing Omi

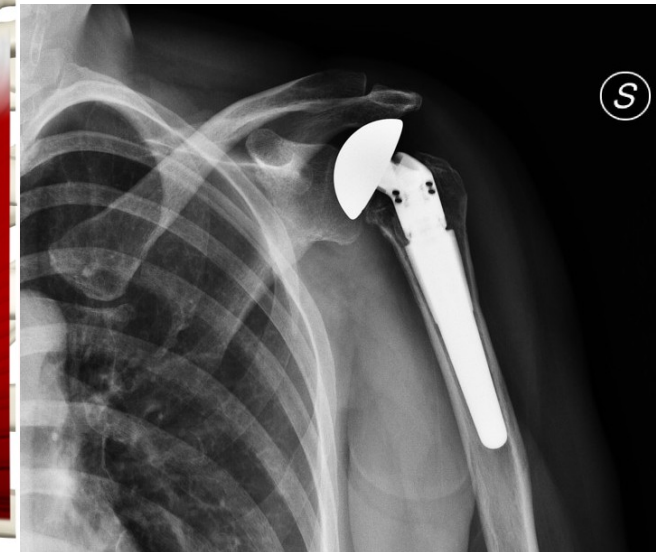
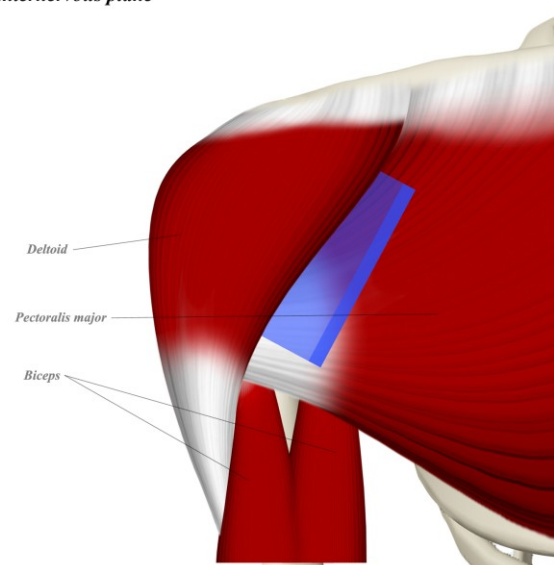
degenerace chrupavky a subchondrální kosti prox. Humeru,
nekróza hlavice, artróza, intaktní RM !!

□ 2. Hemiarthroplastika – CKP

starší pacienti, fr. prox. Humeru
ventrální deltoideopektorální přístup

Internervous plane

Typy implantátů

3. Totální náhrady

- **konvenční** – náhrada glenoidu - jamka

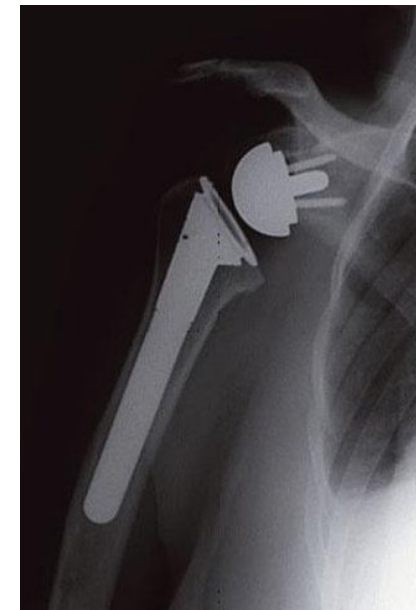
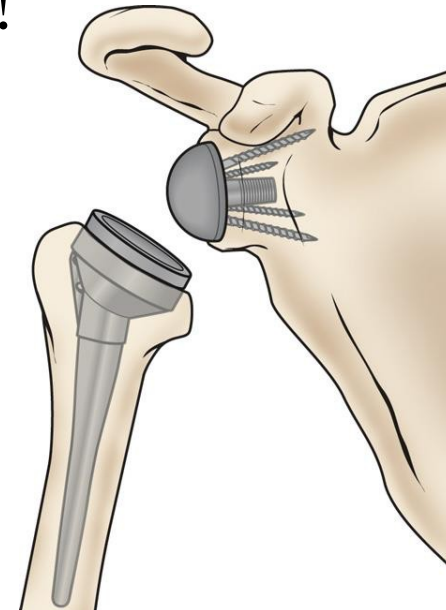
prox. Humerus – dřík a hlavice

nutná intaktní RM → proximalizace TEP !!

- **reverzní TEP** - prox. Humerus – dřík + jamka

glenoid – hlavice

při defektu RM !!

- **4. TEP cubiti**

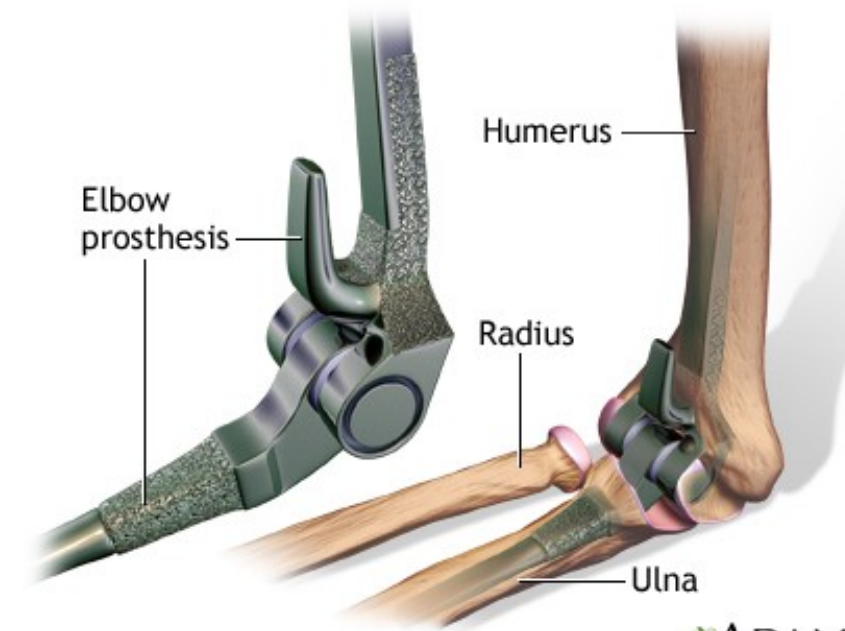
- revmatoidní artritida,**

poúrazové stavy, artróza, resekce tumoru, viklavost,

oboustranná ankylóza

bolestivost, omezení hybnosti

- Absolutní KI** – st.p. septické artritidě, akt. infekce

Typy implantátů

□ Nestišťené

□ Polostištěné

□ Stišťené

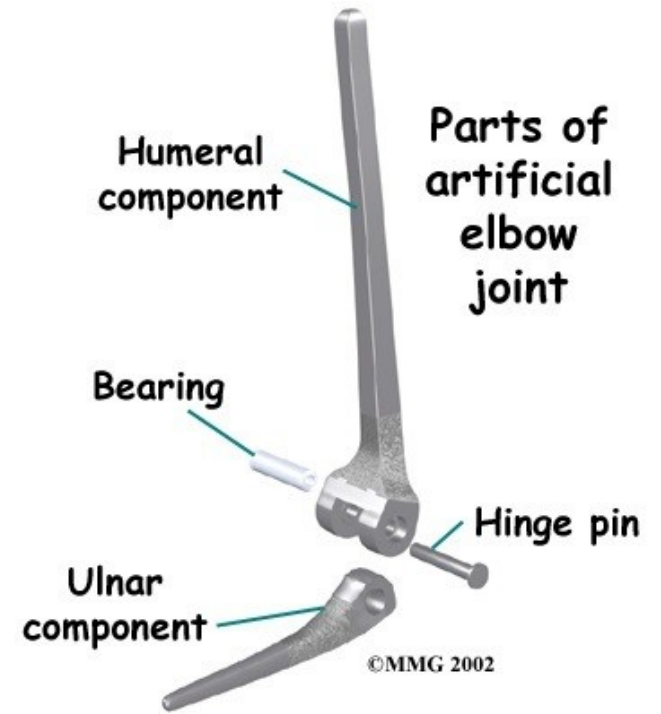
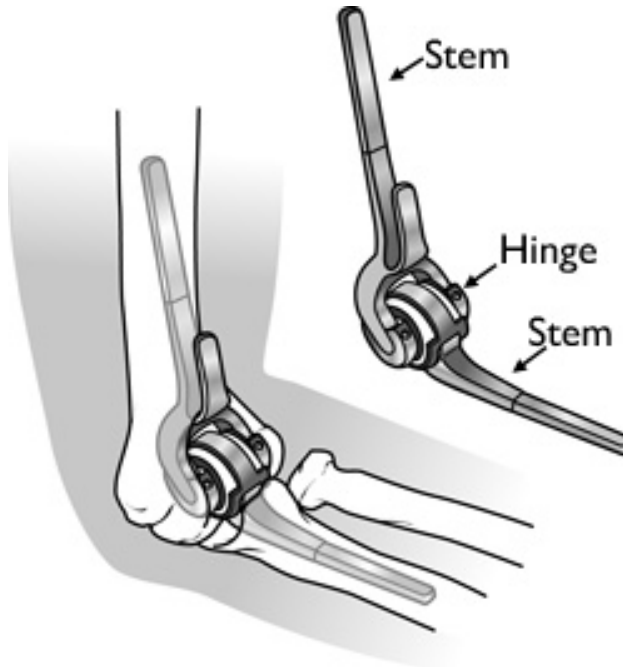

Figure 2:
Semi-constrained total elbow replacement

• 5. TEP art. Talocruralis – TAR

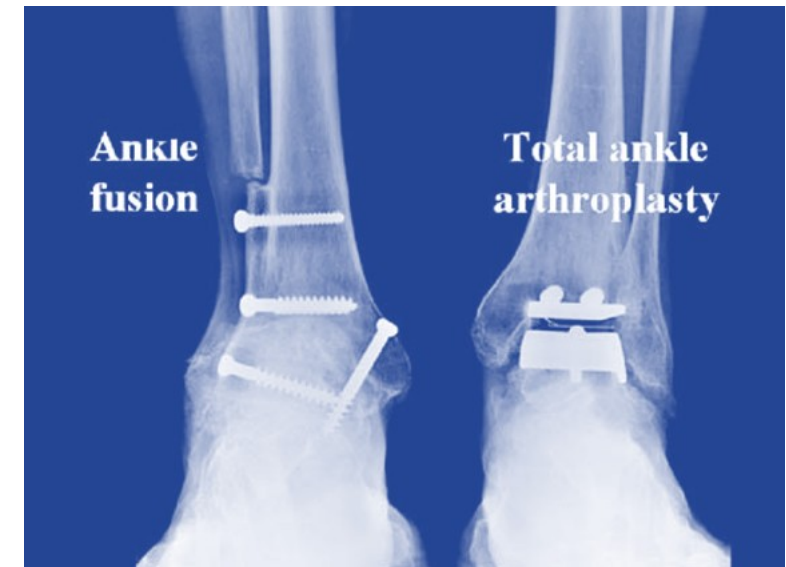

□ Lord/ Marrot 1970 – implantace TEP kyčle na TC kloub ☺

□ Artotické změny T-C kloubu, **RA**, poúrazové stavy, nekróza talu, disekující osteochondóza, artropatie,...

□ Cementované ➡ **necement trojkomponentové**

□ ? **Artodéza x TAR** ... stále nevyřešeno...

• 6. Ostatní náhrady kloubů

□ Ortopedie ruky, nohy

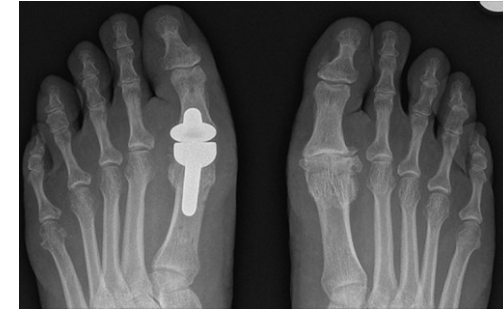
□ náhrady carpu, MCP/ MTP kloubů, IP kloubů

□ **RA**, Artrotické deformity

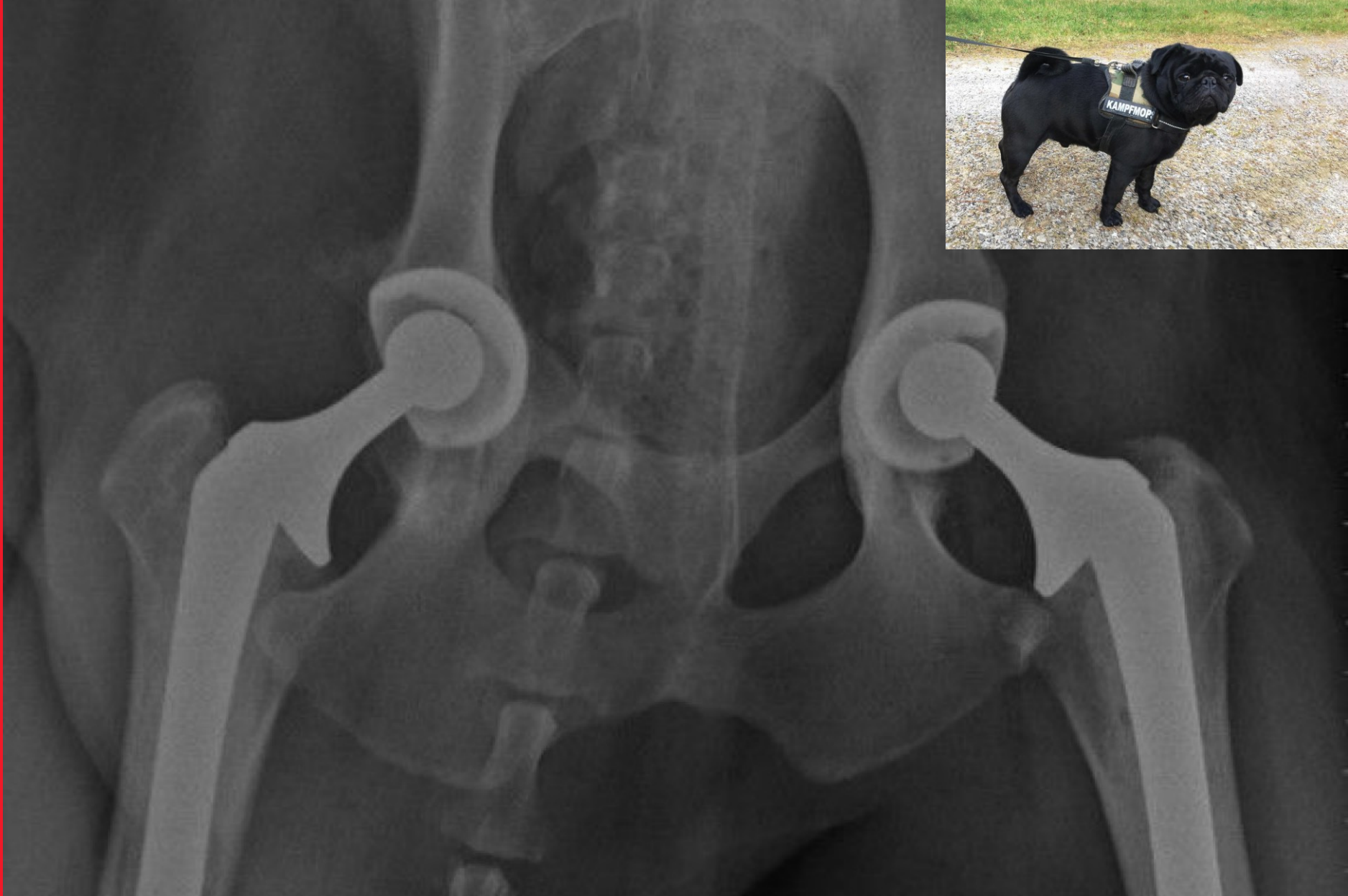
□ Rozporuplné výsledky ➔ **artrodéza**

□ **Ortk fn Brno** –

silastikové náhrady I. MTP kloubu

MUNI
MED

Děkuji za pozornost

M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A